

*Рожкова Світлана Олександрівна,
студентка III курсу, групи ЦГЮ-201
юридичного факультету
Національного університету «Чернігівська політехніка»*

*Козинець Олена Гаврилівна,
кандидат історичних наук, доцент,
завідувачка кафедри правоохоронної діяльності та
загальноправових дисциплін
Національного університету «Чернігівська політехніка»*

ВИЩІ ОРГАНИ ВЛАДИ БРАЗИЛІЇ

Бразилія – найбільша країна Південної Америки, суверенна президентська демократична республіка з федеративним устроєм.

Бразилія стоїть на 42 місці у світі за індексом демократії за інформацією від Economist Intelligence Unit, режим має 7.38 з 10 балів [1, с. 3], його визначено як «Flawed democracy», тобто «перехідна (або відносна) демократія». Так, високий індекс демократії забезпечує Бразилії набуття реальних повноважень, прописаних у законі, всіма органами влади, на відміну від авторитарних режимів з узурпацією владних повноважень однією особою чи групою осіб, тобто владні інституції Бразилії повинні працювати коректно.

Важливим моментом є також доволі тісна співпраця Бразилії та США, що забезпечує перейняття досвіду, а також можливість певної схожості у частині повноважень окремих органів – можна прослідкувати явні паралелі, наприклад, між двома наділеними вищою виконавчою владою президентами, схожими за суттю парламентами.

Основи державного ладу складаються наступним чином:

Федеральна виконавча влада здійснюється перш за все президентом республіки, її віце-президентом, главою державної канцелярії та кабінетом міністрів. Федеральна законодавча влада представлена двопалатним Національним Конгресом (порт. Congresso Nacional), який складається з Федерального Сенату (Senado Federal) і Палати Депутатів (Câmara dos Deputados).

Федеральний Верховний Суд (Supremo Tribunal Federal) – суд вищої

інстанції Бразилії. Він складається з 11 членів, висунутих президентом та схвалених Федеральним Сенатом. Суд розглядає випадки, що стосуються президента, Конгресу, судової влади, урядових міністрів, дипломатичні і політичні питання та питання адміністративного поділу країни.

Вищий Суд Правосуддя (Superior Tribunal de Justiça) складається з 33 суддів, також призначених президентом та схвалених Сенатом. Він розглядає випадки, що стосуються губернаторів штатів і Федерального округу, членів судової влади, і державних міністрів [2].

Кожен із органів влади, а також загальні аспекти життєдіяльності Бразилії як держави та економічної системи описано більш детально, а також названо його членів та осіб, що їх призначають, у Книзі фактів ЦРУ США [3].

Президент у Бразилії володіє вищою виконавчою владою і обирається всенародним голосуванням, як і у більшості країн, він є обраним лідером країни та головою уряду. Обирається одночасно з віце-президентом одним голосуванням, єдиним бюлетенем терміном на 4 роки.

Глава державної канцелярії є другою за владними повноваженнями людиною країни – його функція полягає у спостереженні за виконанням наказів Президента всіма органами влади, фактично він є центральною фігурою після нього. Призначається безпосередньо самим Президентом.

Законодавча влада представлена двопалатним Національним Конгресом у складі Федерального Сенату і Палати депутатів, що дозволяє провести паралелі з американською чи британською парламентськими системами. Депутати Верхньої палати, тобто Національного Конгресу, обираються на восьмирічний термін, а Нижньої – Палати депутатів – на чотирирічний.

Національний Конгрес має 81 місце, у ньому представлені 15 партій, що борються за більшість. Палата депутатів складається із представників штатів, місця надаються пропорційно до їх населення – всього 513 місць.

Таким чином, забезпечується дуалістичний симбіоз федерального та локального закону штатів, подібно до прикладу США – Нацконгрес приймає більш глобальні рішення на загальнодержавному та міжнародному рівні, а палата депутатів – менш масштабні, але необхідні для коректного

функціонування країни як цілісної системи, у тому числі у господарському, логістичному та інших аспектах, ставлячи як один із пріоритетів також вигоду для свого конкретного штату.

Партійна система відрізняється різноманітністю – у ній представлені як демократичні, робочі та соціалістичні партії лівого крила, так і праві – наприклад, християнські і республіканські, а також центристські. Авторитарні та анархічні, радикальні сили не представлені або представлені у незначній кількості та не мають великого впливу.

Бразильська Конституція регулює організацію і компетенцію судів більш детально, ніж будь-яка інша конституція в світі. Судова влада є незалежною гілкою влади і діє на засадах адміністративної та фінансової автономії. Суди фінансуються за особливою статтею бюджету, кошти в межах цієї статті розподіляють самі судові органи [4, с. 79].

Вища судова влада складається з Федерального Верховного Суду, що є судом останньої інстанції країни, та Вищого Суду Правосуддя, який розглядає справи спеціальної підвідомчості – щодо губернаторів штатів, міністрів і членів судової влади. Представники вищої судової влади висуваються як кандидати Президентом та схвалюються Сенатом, призначаються пожиттєво. Структура судової системи та процедура призначення її представників ще раз підтверджує виключні повноваження президента.

Судова і виправна система Бразилії часто критикуються: перша – за корумпованість, друга – за жорстокість та невідповідні умови. Регулярно робляться спроби привести їх до прийняттого стану за допомогою реформ, проте особливого успіху вони не досягають.

Країна поділена на 26 штатів та Федеральний округ зі столицею – містом Бразилія. Федеральний округ розміщує вищі органи влади, а 26 штатів мають відносну автономію та управляються губернаторами з широкими повноваженнями, особливо у виконавчій та фінансовій сферах. Штати поділені на муніципалітети, яких налічується 5560 і які теж мають певну автономію, утворюючи таким чином трієсту структуру державної ієрархії – федерація, штати, муніципалітети. Так як кожен із суб'єктів є відносно автономним,

контролююча функція влади потребує особливого забезпечення, а її представники – широких повноважень та одночасно посиленого контролю над ними з боку федерального рівня.

Бразилія має зростаючу економіку та потребує сильної регуляції у господарській та промисловій сферах, при цьому не знаходиться у стані війни та розміщена у відносно стабільному регіоні. Таким чином, одна із основних задач Президента і уряду полягає у забезпеченні подальшого зростання благополуччя країни, особливо аграрної та промислової сфери, що визначають місце Бразилії на економічній карті світу. Тим не менш, відносно високий рівень злочинності іноді потребує жорсткої реакції від влади на її прояви, особливо організованих підвидів. Саме для ефективного протистояння злочинності та направлення країни на шлях розвитку Президент був наділений виключними повноваженнями у сфері виконавчої влади та навіть поза нею. Армія Бразилії управляється Президентом та федеральною владою, вона є найбільшою військовою силою в Латинській Америці – близько 317.000 солдат та офіцерів у всіх родах військ у сумі, та, як наслідок, однією із помітних фігур на геополітичній арені. Незважаючи на відносно невисокий рівень фінансування, така сила повністю забезпечує суверенітет країни та ключову роль у латиноамериканському регіоні. Таким чином, до широких громадянських повноважень лідера держави додається також значна військова сила під його командуванням [5].

Підсумовуючи, можна зазначити, що Бразилія як найбільша країна Латинської Америки відрізняється вищим за середній рівнем демократії, а також незвичайним поєднанням широкої автономії суб'єктів та сильної центральної влади з широкими повноваженнями, що пояснюється необхідністю підтримання балансу між федеральним та місцевим рівнем, а також необхідністю ефективного управління складною економічною моделлю країни на всіх рівнях та ефективної боротьби зі злочинністю. Дані завдання потребують одночасної наявності гнучкості та автономії місцевого рівня та сильних реакційних повноважень федерального рівня, тому вони стали причиною формування державного ладу і зокрема вищих органів влади Бразилії у нинішньому вигляді. Таким чином, оптимальний шлях розвитку цієї країни визначається ефективністю Президента

та вищих органів влади, а також балансом між центральною владою та місцевими відносними автономіями.

Література:

1. The Economist Intelligence Unit's index of democracy. Wayback Machine.URL: https://web.archive.org/web/20190907193456/http://www.economist.com/media/pdf/DEMOCRACY_INDEX_2007_v3.pdf (дата звернення: 06.11.2022).
- 2.Державний лад Бразилії. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Державний_лад_Бразилії (дата звернення: 06.11.2022).
- 3.CIA - The World Factbook - Brazil. Wayback Machine. URL: <https://web.archive.org/web/20070509150910/https://www.cia.gov/cia//publications/factbook/geos/br.html> (дата звернення: 06.11.2022).
4. Попович Н. Політична система Бразилії. Збірник тез доповідей студентів історичного факультету, студентського самоврядування МДУ / За заг. ред. д.політ.н., проф. К.В. Балабанова, д.е.н., проф. О.В. Булатової. Маріуполь, 2016. 144 с.
- 5.Державний лад Бразилії. URL: https://www.wiki.uk-ua.nina.az/Політичний_устрій_Бразилії.html (дата звернення: 06.11.2022).